

Nieuw voorstel regio-indeling

De nieuwe kerkgemeenschap waar GKv en NGK naar op weg zijn, gaat 28 regio's tellen, in omvang variërend van negen tot twintig gemeenten. Dat stelt de regiegroep hereniging voor aan de generale synode (GKv) en de landelijke vergadering (NGK). Die zullen daar na de zomer over beslissen.

Een beschrijving van welke kerk in welke regio is ingedeeld, is [hier](#) te vinden.

Jaap Smit, Informatiemanager Geo (Linkedin.com/in/jaaphsmit) en lid van de GKv Zwolle-Zuid, heeft de nieuwe regio-indeling in kaart gebracht (zie de afbeelding hierboven, of klik [hier](#) voor een duidelijkere versie waarop je in kunt zoomen). De regiogrenzen zijn globaal aangegeven; de steden en dorpen waar één of meerdere GKv- en/of NGK-gemeenten te vinden zijn, zijn met een stip aangegeven.

Geen bemoeizucht

In de gesprekken over de nieuwe kerkgemeenschap gaat de aandacht vaak vooral uit naar het landelijke kerkverband met

de synode en commissies. Er is minder oog voor de samenwerking in regionaal verband, dat Regiegroepvoorzitter Ad de Boer als 'het meest nabije kerkverband' typeert. In de regio ('regionale vergadering' is de officiële term) ontmoeten vertegenwoordigers van kerken die bij elkaar in de buurt liggen elkaar enkele keren per jaar, al is dat 'bij elkaar in de buurt' in provincies als Noord-Brabant en Limburg nogal betrekkelijk. Maar in de meeste regio's liggen de kerken redelijk dicht bij elkaar.

Elkaar als kerken tot een hand en een voet zijn, dat is waar de regio voor bedoeld is

Ad de Boer: 'Elkaar als kerken tot een hand en een voet zijn, dat is waar de regio voor bedoeld is. Problemen delen waar je tegenaan loopt en die wellicht ook in buurgemeenten spelen en met elkaar zoeken naar de beste aanpak daarvan. Samen dingen oppakken waar je in eentje te klein voor bent. Hulp bieden bij moeilijkheden waar een gemeente alleen niet uit komt. Gezamenlijk wijsheid bij God zoeken. Van elkaar leren in hoe je in deze tijd gemeente van Jezus Christus bent. Dat is geen bemoeizucht, maar oog hebben voor elkaar en elkaar dienen'. Daarnaast hebben de regio's een aantal taken die net als nu in de GKv en de NGK in de kerkorde zijn vastgelegd, zoals bij de beroepbaarstelling van kandidaten, de komst van nieuwe predikanten in een gemeente e.d.

Informateur

In maart 2020 gaven GS en LV de regiegroep opdracht om met een nieuwe regio-indeling aan de slag te gaan en daarbij op een aantal zaken te letten: de regio's moeten niet te veel kerken tellen met het oog op de reisafstand en de mogelijkheid van goed onderling contact. Ook voorkom je daarmee al te massale vergaderingen. Maar ze moeten ook weer niet te klein zijn, gelet op de noodzakelijke bestuurskracht die een regio moet hebben om de kerkordelijke taken uit te voeren en omdat een

regio elke drie jaar twee afgevaardigden voor de landelijke vergadering moet kunnen leveren.

In september 2020 heeft de regiegroep een eerste indelingsvoorstel voor commentaar naar de kerken, GKv-classes en NGK-regio's gestuurd. Van de mogelijkheid om daarop te reageren is goed gebruik van gemaakt. Vooral vanuit de GKv vroeg een aantal gemeenten om praktische redenen (afstand, bestaande samenwerking etc.) in een aangrenzende regio te worden ingedeeld. Volgens Ad de Boer konden de meeste verzoeken worden gehonoreerd. 'Dat leidde tot kleine aanpassingen van de regio-indeling. Daarnaast wilden ook enkele GKv-classes de nieuwe indeling behoorlijk anders dan in het voorstel van de regiegroep. Omdat dat gevolgen zou hebben voor naburige classes, hebben we gestimuleerd om daarover goed met elkaar te overleggen. In Groningen en Friesland hebben we daar hulp bij gehad van emerituspredikant Tiemen Dijkema, goed bekend in Groningen en inmiddels woonachtig in Friesland. Hij heeft op verzoek van de regiegroep als een soort informateur partijen bij elkaar gebracht en hen geholpen om lastige knopen door te hakken.'

Maatwerk

Terug naar de nieuwe regio-indeling. Ad de Boer: 'We hebben de criteria die GS en LV ons hebben meegegeven zo goed mogelijk toegepast, maar niet rigoureuus. We hebben her en der echt maatwerk moeten leveren. Een paar regio's zijn aan de kleine kant, maar ja, andere gemeenten daaraan toevoegen was vanwege de afstand gewoon niet mogelijk. En sommige regio's zijn aardig groot, maar daar een knip in zetten had soms betekend dat de regiogrens dwars door een burgerlijke gemeente ging lopen. Ook hebben we geprobeerd zoveel mogelijk te voorkomen dat één NGK-gemeente in zijn eentje in een verder alleen uit GKv-gemeenten bestaande regio terecht zou komen'.

We hebben her en der echt maatwerk moeten leveren

Bijzonder is de situatie in Friesland, waar de kerken ervoor hebben gekozen om anders dan in het eerste voorstel van de Regiegroep, één Friese regio te vormen zoals ook CGK en PKN die kennen. 'Met twintig gemeenten is dat een forse regio geworden, maar we vonden de argumenten van de kerken om het zo te doen, overtuigend genoeg om te zeggen: oké, we doen het zo.'

Kennismaking

Zoals gezegd beslissen GS en LV na de zomer over de nieuwe regionale indeling in de herenigde kerk. Mocht het in de toekomst wenselijk zijn dat een gemeente van de ene naar de andere regio verhuist, dan beslissen de betrokken regio's daar zelf over, samen met de betreffende gemeente. Dat geldt ook voor de naam van de regio (de regiegroep heeft niet meer dan een voorzet gedaan) en de manier waarop de regio zijn werkzaamheden inricht.

De nieuwe indeling gaat pas in op het moment dat GKv en NGK herenigen, waarschijnlijk in 2023. Tot die tijd blijven de huidige GKv-classes en NGK-regio's volledig in functie. Vanuit de LV is erop aangedrongen om vóór de daadwerkelijke hereniging al een proces van kennismaking in de nieuwe regio's te starten.

Handreiking

Een Handreiking die naar verwachting in het najaar van 2021 verschijnt, zal ingaan op allerlei vragen die bij de nieuwe regiovorming zullen rijzen, vragen als: hoe ga je om met bestaande financiële verplichtingen in een classis als die straks niet meer bestaat en de classiskerken in verschillende regio's terechtkomen? Wat moet er in de nieuwe situatie met de oude classis- en regio-archieven gebeuren? Op die vragen is lang niet altijd één antwoord te geven dat op alle situaties past. En sowieso zal er op dat vlak heel weinig landelijk bepaald worden. Regio's zijn binnen de kerkordelijke kaders

echt eigen baas. Het zal vooral zaak zijn om in de Handreiking aan te geven waar de regio's met hun vragen terecht kunnen. En, minstens zo belangrijk, hoe regio's door het uitwisselen van kennis, ervaring en *best practices* van elkaar kunnen leren.

Regio's zijn binnen de kerkordelijke kaders echt eigen baas

Het voorstel *Nieuwe regio-indeling na hereniging* zoals aangeboden aan de lv/gs is [hier](#) te vinden. Daarin staat, behalve de voorgestelde indeling, ook een uitgebreide toelichting op het proces en een verantwoording van bepaalde keuzes die de regiegroep gemaakt heeft.

Voor geïnteresseerden: br. Jaap Smit heeft de huidige en voorgestelde regionale indelingen in kaarten en cijfers samengebracht (klik [hier](#)). Deze pagina laadt het best op laptops en pc's. Voor de inhoud hiervan draagt de regiegroep geen verantwoordelijkheid.